

EMLÉKEZTETŐ

OKJ bizottsági ülés

Szervező: Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet (NSZFI)

Időpont: 2011.június 7. 10,00-13,00 óra

Helyszín: 1085 Budapest, Baross u. 52. I. emelet Konferenciaterem

Résztvevők: összesen 33 fő

Bizottsági tagok: 21 fő

Vendégek: 9 fő

Kristóf Ákos (Vidékfejlesztési Minisztérium Kutatás-és Oktatásszervezési Főosztály)

Soós Beatrix (Vidékfejlesztési Minisztérium Kutatás-és Oktatásszervezési Főosztály)

Rác Fodor Gábor (Vidékfejlesztési Minisztérium Erdészeti, Halászati és Vadászati Főosztály)

Bence István (Vidékfejlesztési Minisztérium))

Dr. Márkus Béla (Nyugat-magyarországi Egyetem)

Kellős Éva (Nemzeti Erőforrás Minisztérium)

dr. Berei Gabriella (Nemzeti Erőforrás Minisztérium)

Modláné Görgényi Ildikó (NSZFI főigazgató)

Mihálka Nóra (NSZFI mb. főigazgató-helyettes)

Titkárság: 3 fő

Menyhért Anikó (NSZFI Kutatásszervezési és fejlesztési osztály)

Kállai Rudolf (NSZFI Kutatásszervezési és fejlesztési osztály)

Onódy Erika (NSZFI Kutatásszervezési és fejlesztési osztály)

Készítette: Kállai Rudolf és Onódy Erika

A bizottság határozatképtelenség miatt a kiírt időpontnál fél órával később, 10 óra 30 perckor kezdte meg ülését. A bizottság így az ügyrend 4.4.a) pontja értelmében a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes volt.

Dr. Lakos István elnök napirend előtt beszámolt a személyi változásokról. Bemutatta, és üdvözölte a bizottság új tagját, Botka Erikát, a Magyar Számviteli Szakemberek Egyesületének delegáltját.

A bizottság 20 igen szavazattal az alábbi napirendi pontokat fogadta el:

1. A Nyugat-magyarországi Egyetem javaslata alapján Térinformatikai adatkezelő elnevezéssel új felsőfokú szakképesítés Országos Képzési Jegyzékbe történő felvételének véleményezése
2. A Nyugat-magyarországi Egyetem javaslata alapján Termőföldingatlan értébecslő és forgalmazó elnevezéssel új felsőfokú szakképesítés Országos Képzési Jegyzékbe történő felvételének véleményezése
3. A Vidékfejlesztési Minisztérium Országos Képzési Jegyzéket érintő, egyéb módosító javaslatainak véleményezése - Vadgazdálkodási technikus; Vadász, vadtenyésztő; valamint az OKJ 2. számú mellékletének (3 éves képzési idejű szakképesítések) kibővítése néhány agrár-szakképesítéssel.
4. A Nemzeti Erőforrás Minisztérium, Ápoló szakképesítésre vonatkozó, OKJ-módosító javaslatának véleményezése

1. napirendi pont

A Nyugat-magyarországi Egyetem javaslata alapján Térinformatikai adatkezelő elnevezéssel új felsőfokú szakképesítés Országos Képzési Jegyzékbe történő felvételének véleményezése

A betérjesztő képviselőjében Dr. Márkus Béla röviden ismertette a betérjesztésben már megfogalmazott körülményeket, mely a szakképesítés OKJ-ba történő felvételét indokolja. Kiegészítette azzal, hogy a területre vonatkozóan működik BSc és MSc képzés, de szükség lenne az 55-ös szintű képesítésre is. A szakképesítés anyagának kidolgozására azt követően került sor, hogy a Vidékfejlesztési Minisztérium felkérte erre a Nyugat-magyarországi Egyetemet.

A tájékoztatást követően az alábbi észrevételek hangzottak el:

Lakos István: A kormányzat tervei szerint az 55-ös szintű képesítések kikerülnek az OKJ-ból, azonban ettől függetlenül a bizottság az érvényben lévő jogszabályok alapján tárgyalja a javaslatot. Az NSZFI időközben elkészült a véleményezéssel, melyet a betérjesztőnek figyelembe kellene vennie. Felhívja a betérjesztő figyelmét, hogy a munkaerő-piaci igény igazolását a 133/2010. (IV.22.) Kormányrendelet is előírja.

Soós László: Az OKJ tartalmaz ugyan hasonló elnevezéssel szakképesítést, az elemzésből azonban az derül ki, hogy ez nagyban különbözik a tervezett szakképesítéstől. Ugyanakkor az elemzésből hiányzik annak alátámasztása, hogy a gazdaságnak valóban szüksége van-e az új szakképesítésre. A támogató nyilatkozatokból kiderül, hogy az 55-ös, felsőfokú szakképesítést a magasabb végzettséghez vezető ugródeszkának tekintik, ami nem szerencsés.

Kóczi Lászlóné: A bizottság feladata az is, hogy felhívja a betérjesztő figyelmét, hogy csak elegendő szakmai tartalommal bír, a piac által valóban igényelt szakképesítés felvételére tegyen javaslatot. A szakképesítésről ki kell derülnie, hogy az adott területen található képesítések szakmai hierarchiájában hol van a helye.

Lakos István: Pataki Tamás korábbi véleményében jelezte, hogy a javaslat támogatandó, de mindenképpen szükség van a munkaerő-piac által támasztott igény igazolására.

Menyhért Anikó: Az NSZFI is támogatja a kezdeményezést, de a betérjesztés valóban tartalmaz kisebb-nagyobb hiányosságokat a szakmai és vizsgakövetelmények tekintetében is, amelyek módosítást igényelnek.

Solti Gábor: Az EU-ban is az a törekvés, és nálunk is az lenne a helyes, ha erős alapszakképesítések lennének, és arra épülnének rá a speciálisabb képesítések. Esetünkben egy igen erős informatikai alapképzésre lenne szükség, amire többek között épülhetne a tervezett szakképesítés is.

2. napirendi pont

A Nyugat-magyarországi Egyetem javaslata alapján Termőföldingatlan értékbecslő és forgalmazó elnevezéssel új felsőfokú szakképesítés Országos Képzési Jegyzékbe történő felvételének véleményezése

A betérjesztő képviselőjében Dr. Márkus Béla elmondta, hogy a minisztérium véleménye szerint a területen jelenleg nincs megfelelő szakképesítés, ezért lenne szükség a Termőföldingatlan értékbecslő és forgalmazó OKJ képzés bevezetésére.

Kristóf Ákos a Vidékfejlesztési Minisztérium Kutatás-és Oktatásszervezési Főosztályáról a fentieket azzal egészítette ki, hogy az agrárgazdasági és agrár-vidékfejlesztési szakterületeken a szakértői tevékenység végzésének feltételeiről szóló 1/2010. (I.14.) FVM rendelet előírja: az adott tevékenység gyakorlásához szükség van a képesítésre. Több területen az ágazati kamara hatásköre a szükséges engedélyek kiadása, de a termőfölddel kapcsolatos tevékenységek esetében ez a feladat a tárcáé. A termőföld értékbecslése speciális terület, de azért kapcsolódik az agrárterülethez is.

Lakos István: Pataki Tamás e szakképesítés esetében is jelezte, hogy a javaslat támogatandó, de hiányzik a munkaerő-piac által támasztott igény igazolása.

Katona Istvánné: A környezetvédelmi területen már csak az ágazati kamara adhat ki szakértői engedélyeket.

Soós László: Amennyiben egy rendelet előírja a képesítés szükségességét, akkor ez természetesen jelenjen meg az OKJ-ban, de nem feltétlenül önálló szakképesítésként. Kapcsolódhatna például valamely mezőgazdasági szakképesítéshez.

3. napirendi pont

A Vidékfejlesztési Minisztérium Országos Képzési Jegyzéket érintő, egyéb módosító javaslatainak véleményezése - Vadgazdálkodási technikus; Vadász, vadtenyésztő; valamint az OKJ 2. számú mellékletének (3 éves képzési idejű szakképesítések) kibővítése néhány agrár-szakképesítéssel

Soós László: A 3 éves képzési idejű szakképesítések listájának rendeletben történő bővítése csupán technikai kérdés, a jogalkotó feladata, így a bizottságnak erről nem szükséges tárgyalnia. A jelenleg államigazgatási egyeztetés alatt lévő OKJ rendelet 2. számú melléklete a tárca által kért szakképesítéseket már tartalmazza.

Lakos István: Nincs olyan jogszabály, amely lehetővé teszi, vagy éppen tiltja egy nem 55-ös szintű szakképesítés kizárólag iskolai rendszerben történő oktathatóságát. 2006-ig az OKJ a kizárólag iskolai rendszerben oktatható képzéseket jelölte külön, majd ezt követően az 55-ös szintű képzéseken kívül minden óraszámú ellátott szakképesítés, iskolarendszeren kívül képezhető szakképesítés lett, és az évfolyamok számának feltüntetésével jelzik, mi az, ami iskolai rendszerben is képezhető.

A bizottságnak olyan kérdésben kellene jelenleg állást foglalnia, ahol nincs jogszabály, amire hivatkozhatna. Személyes érintettség miatt további hozzászólást ehhez a részhez nem tesz, és a szavazásnál tartózkodni fog.

Solti Gábor: Az EU-ban a szakember hiány miatt az az irány, hogy ne legyenek kizárólag iskolai rendszerű képzések. Ugyanez lenne kívánatos Magyarországon is, ezért nagyon meggondolandó a véleményünk. Munkaerő-piaci okokból valószínűleg nőni fog az iskolarendszeren kívüli képzésben résztvevők száma, ezért a színvonal emelését inkább a gyakorlati képzés erősítésével kellene elérni, komoly kontroll alá helyezve. A gyakorlatorientált képzések feltételeit megfelelő szabályozással, illetve ellenőrzésekkel egyenrangúvá kell tenni iskolai rendszerben illetve iskolarendszeren kívül.

Soós László: Az iskolákat és a felnőttképzőket más-más motiváló erők mozgatják. A felnőttképzésben például a költséghatékonyság természetesen hangsúlyosabban jelenik meg. A képzési idő nem old meg mindent, hiszen a levelező és esti képzés is iskolai rendszerű, ahol jóval alacsonyabb az óraszám, mint a nappali képzésben. Jelenleg a képzésekben a kimeneti szabályozás dominál, ami rendjén is lenne, amennyiben a rendszer jól működik.

Az, hogy hogyan jut el a képzésben résztvevő a kompetenciák megszerzéséig, csak másodlagos szempont, és a tárcáknak nincs elegendő kapacitása ennek szabályozására. A színvonal megkövetelését így jelenleg a vizsgákon kell megoldani, és a képzés minőségére nagyobb hangsúlyt helyezni. Nem gondolná, hogy ha egy szakképesítést nem engedünk be a felnőttképzésbe, azzal teljes körűen megoldódnának a problémák.

Peterdiné Árva Ilona: Amennyiben ugyanazok oktatnak a felnőttképzésben is, mint az iskolákban, a színvonalnak is hasonlóan kell lennie.

Köpf Lászlóné: A bizottságnak nem kizárólag a konkrét betérjesztésekkel kell foglalkoznia, hanem az általános problémákat is vizsgálnia kellene, és ezzel kapcsolatban véleményeket is meg kell fogalmaznia.

Lakos István: A betérjesztéshez nem érkezett szvk tervezet, így kérdéses, hogy egyáltalán elbírálható-e? Ez különösen fontos kérdés a részsakképesítés önálló szakképesítéssé történő átalakításakor.

Soós Beatrix: Készült szvk tervezet, de érthetetlen, hogy miért nem került megküldésre.

Soós László: Nem csak az szvk hiányzik, de a betérjesztés a vonatkozó OKJ adatokat sem tartalmazza.

Menyhért Anikó: Az NSZFI a fegyverhasználatra vonatkozóan két jogszabályt talált, ezekben a korhatár 18 év. Amennyiben a képesítés szintje 31-es, vagy 33-as, a képzés során a fegyverhasználat gyakorlatban nem valósítható meg. A szakképesítés adatait és tartalmát, az egyéb jogszabályokkal összhangban kell kialakítani.

4. napirendi pont

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium, Ápoló szakképesítésre vonatkozó, OKJ-módosító javaslatának véleményezése

Kellős Éva, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium képviselőjében elmondta, hogy a főbb egészségügyi szervezetek is támogatják a szakképesítés kizárólag iskolai rendszerben történő oktathatóságát, és ettől a színvonal emelkedését várják. A gyakorlatnál nagyon fontos a hosszabb képzési idő. A képzések ellenőrzését a szakmai szervezetekkel együtt fontosnak tartják, ezzel kapcsolatos egyeztetések jelenleg is folynak.

Betlehem József: 2004-2005-ben nem volt még egészségügyi kamara, hogy ellenőrzéseket végezzen. Ez a tárcza feladata lett volna, de elmulasztotta. A képzések fokozott ellenőrzése szükséges! Az Unió irányelveknek a magyar képzésben is meg kell felelni, az Európai Unió direktíva előírja, hogy ápoló képzés kizárólag nappali rendszerben folytatható. Ápoló képzésben jelenleg 1500 fő vesz részt, ebből mindössze 200 fő iskolarendszeren kívül. 2010-ben 954 fő végzett. Tehát nem okozna nagy törést a kizárólag iskolai rendszerű képzés, de a rosszul képzett ápolókat kiszűrné. Az iskolai rendszerű és iskolarendszeren kívüli képzés közötti minőségi különbség generális probléma.

Kóczy Lászlóné: Felháborító az Ápoló szakképesítés elemzésében szereplő megjegyzés, nevezetesen, hogy az iskolarendszeren kívüli képzés előleges célja nem a szakképesítés gyakorlásához szükséges kompetenciák elsajátítása! Ennek ellenére támogatandó a kezdeményezés, hiszen fontos a magasan képzett ápolók jelenléte az egészségügyben. Ugyanakkor az EU-s előírásoknak is meg kell felelnünk, ezáltal a képzésünk is elismertebbé válik. Kérdéses azonban, miért nem kerül az szvk-ban előírásra a pályaalkalmassági követelmény, és a szakmai alkalmasság is csak egyik-másik ráépülés esetében?

Nemes Judit: Az egészségügyben való munkavállaláshoz szükséges pályaalkalmassági követelményeket egészségügyi jogszabályok tartalmazzák.

Sepsi Zsigmond: Az iskolai rendszerű és iskolarendszeren kívüli képzés jellegénél fogva egészen más! Utóbbi esetében a munka világából érkezett, jelentős munkatapasztalattal és kompetenciákkal rendelkező személyek alkotják a célközönséget, ezért természetes, hogy rövidebb képzési időre van szükség. Egyébként nyugaton a felnőttek 20%-a, míg Magyarországon csupán 5%-a vesz részt felnőttképzésben. A minőségi különbségeket irányítási és szerkezeti problémák okozzák, ezen a területen kellene a megoldást keresni. A hangsúlynak az ellenőrzésen kellene lennie.

Az OSAP és az NSZFI vizsganyilvántartási statisztikái lényeges eltéréseket mutatnak, ami szintén arra utal, hogy vannak még megoldásra váró feladatok a szakképzésben.

Modláné Görgényi Ildikó: Az NSZFI vizsganyilvántartása szerint az utolsó időszakban 929 fő tett vizsgát régi típusú és 186 fő modulos rendszerben. A modulos vizsgákon 144-en részsakképesítést szereztek. On-line lekérdezés csak a vizsganyilvántartásban lehetséges. Az OSAP rendszerben, ami a felnőttképzésre vonatkozik, nincs on-line lekérdezési lehetőség. A két rendszernek természetesen azonos adatokat kellene tartalmaznia, de sajnos sok esetben az adatszolgáltatási fegyelem sem megfelelő.

A beérkezett vizsgaelnöki jelentéseket az NSZFI rendszeresen feldolgozza.

Nemes Judit: Az ápolóhiányt nem lehet dömping-képzésekkel orvosolni. A kizárólag iskolai rendszerű képzés előírása bár a minőség színvonalának emelését szolgálja, azonban csak ideiglenes megoldás lehet.

Szerinte közszféra és a vállalkozói szféra ellentmondásairól van szó. Szektorsemleges szabályozásra van szükség, lehetőség szerint a két képzési formában ugyanolyan óraszámmal. A kimeneti szabályozás szerepe döntő, azonban nem megfelelőek a mérési módszerek, így szükséges a képzési folyamat szabályozása is. A szakemberek véleménye is egyre inkább az, hogy a folyamat szabályozását kellene erősíteni, illetve a minimális óraszám meghatározásával ez a probléma megoldható lenne. A NEFMÍ javaslatával - amíg nincsenek azonos feltételek a különböző képzésekben - egyetértek.

Az ideális maximális óraszám iskolarendszeren kívül 3680 óra lenne, de ez jelenleg 1800 óra körül mozog. Az iskolai rendszer előnye, hogy a képzésben rutinos munkaközösségek vesznek részt és jó az iskola és a gyakorlati képzőhely közötti kapcsolat. A hosszabb oktatási folyamat pedig jobb eredményt biztosít. A gyakorlati képzés során szükséges lenne létszámkorlát felállítására is: egyszerűen osztályonként legfeljebb három fő részvételével.

Solti Gábor: A megfelelő óraszám kérdését végeredményben a gyakorlatorientáltság dönti el.

Betlehem József: Az intézkedések lényege, a szakképzés értékének visszaadása kell, hogy legyen.

Iskolai rendszerben és iskolarendszeren kívüli képzésben más-más a képző kötelezettsége.

Ez az intézkedés jelenleg tűzoltás, de mindenképp szükség van rá, főleg a betegek oldaláról is nézve a problémát. Egyéb jogszabályok módosításának is követnie kell az intézkedést, amelyek a körülményeket, illetve ellenőrzéseket is szabályozzák.

A bizottság véleménye:

Tekintettel arra, hogy az iskolai rendszerű, vagy iskolarendszeren kívüli képzés kérdésköre nincs szabályozva, a felvetődött problémát sokkal szélesebb körben kellene megvitatni, megvizsgálni.

A bizottság arra kéri a Nemzetgazdasági Minisztérium illetékeit, hogy tájékoztassa az OKJ Bizottságot a szakképzéssel kapcsolatos koncepciókról, a felsőfokú szakképesítésekkel kapcsolatos tervekről, illetve a mindenkor OKJ rendelet-tervezeteiről.

SZAVAZÁS

A Vidékfejlesztési Minisztérium Kutatás- és Oktatásszervezési Főosztálya által benyújtott, és a Nyugat-magyarországi Egyetem által javasolt Térinformatikai adatkezelő felsőfokú szakképesítés Országos Képzési Jegyzékbe történő felvételével kapcsolatban a bizottság 15 szavazattal, 3 tartózkodás mellett úgy döntött, hogy a kezdeményezést csak a következő módosítási javaslatok átvezetése után támogatja

- Szükségesnek tartjuk a szakképesítés létjogosultságát a munkaerő-piaci szükségletek felmérésével is alátámasztani. Javasoljuk az állami foglalkoztatási szerv előrejelzése alapján az előlap kiegészítését az adott szakképesítéssel betölthető munkahelyek számával, valamint az egy év alatt képzésben résztvevők becsült számával.
- A bizottság kéri, hogy a beterjesztett anyagok átalakítása során vegyék figyelembe a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet által megfogalmazott véleményeket, módosító javaslatokat.

SZAVAZÁS

A Vidékfejlesztési Minisztérium Kutatás- és Oktatásszervezési Főosztálya által benyújtott, és a Nyugat-magyarországi Egyetem által javasolt Termőföldingatlan értébecslő és forgalmazó felsőfokú szakképesítés Országos Képzési Jegyzékbe történő felvételével kapcsolatban a bizottság 15 szavazattal 3 tartózkodás mellett úgy döntött, hogy a kezdeményezést csak a következő módosítási javaslatok átvezetése után támogatja

- Az ülésen a tárca illetékese hivatkozott az FVM 2010-ben kiadott azon rendeletére, amely a Termőföldingatlan értébecslő és forgalmazó, mint „szabályozott szakma” szükségességét indokolja. A benyújtott dokumentumokban e jogszabályra nem történt hivatkozás, ezért a bizottság szükségesnek tartja a szakképesítés létjogosultságát megalapozó jogszabályi háttér részletes bemutatását, elemzését.
- Javasoljuk a szakképesítés létjogosultságát a munkaerő-piaci szükségletek felmérésével is alátámasztani, és az állami foglalkoztatási szerv előrejelzése alapján az előlapot kiegészíteni az adott szakképesítéssel betölthető munkahelyek számával, valamint az egy év alatt képzésben résztvevők becsült számával.
- A bizottság kéri, hogy a beterjesztett anyagok átalakítása során vegyék figyelembe a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet által megfogalmazott véleményeket, módosító javaslatokat.

SZAVAZÁS

A Vidékfejlesztési Minisztérium Kutatás- és Oktatásszervezési Főosztálya által benyújtott Vadgazdálkodási technikus szakképesítéssel, illetve Vadász, vadtenyésztő részsakképesítéssel kapcsolatos OKJ-módosító javaslattal kapcsolatban a bizottság 11 szavazattal 2 tartózkodás mellett úgy határozott, hogy jelenlegi formájában a kezdeményezést sem támogatni, sem elutasítani nem tudja

Indoklás:

- Nem kerültek bemutatásra a szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményei, valamint az OKJ-ban szereplő módosítandó adatokat tartalmazó dokumentumok.
- A szakképesítések kizárólag iskolai rendszerű képzésben történő oktathatóságával kapcsolatban a bizottság véleménye az, hogy a minőségi követelmények teljesülését más eszközök segítségével is el lehet érni, például a képzési folyamat szabályozásával, folyamatba épített ellenőrzésekkel. Fel kívánjuk hívni ezzel kapcsolatban a figyelmet arra is, hogy az OKJ jelenlegi rendszerének egyik alapelve szerint ilyen típusú korlátozás kizárólag a felsőfokú szakképesítéseknél alkalmazható.
- A módosítás során tekintettel kell lenni a fegyverhasználatra vonatkozó jogszabályokra, melyekkel harmonizálni szükséges a szakképesítés adatait, a szakmai és vizsgakövetelmények tartalmát.

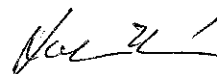
SZAVAZÁS

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium által benyújtott Ápoló szakképesítéssel kapcsolatos OKJ-módosító javaslattal kapcsolatban a bizottság 11 szavazattal 4 tartózkodás mellett úgy határozott, hogy jelenlegi formájában a kezdeményezést nem támogatja.

Indoklás:

A szakképesítések kizárólag iskolai rendszerű képzésben történő oktathatóságával kapcsolatban a bizottság véleménye az, hogy a minőségi követelmények teljesülését más eszközök segítségével is el lehet érni, például a képzési folyamat szabályozásával, folyamatba épített ellenőrzésekkel. Fel kívánjuk hívni ezzel kapcsolatban a figyelmet arra is, hogy az OKJ jelenlegi rendszerének egyik alapelve szerint ilyen típusú korlátozás kizárólag a felsőfokú szakképesítéseknél alkalmazható.

Budapest, 2011. június 10.

.....
dr. Lakos István
elnök

A bizottság tagjai részére továbbításra kerülő dokumentumok:

1. Az ülésről készült emlékeztető
2. A bizottság határozatai (4 db)